

Tilsynserklæring for Stadil – Vedersø Friskole (skolekode: 280549) - 2014/15

Tilsynet har i 2014/15 været udført af Hans Peter Ravn, Skolegade 46, 6971 Spjald.

Jeg har ført tilsyn på skolen på følgende tidspunkter:

Besøg ved skoles åbning.

Onsdag 29.10.14

Morgensamling, læsebånd og morgenmotion for alle skolens elever.

2.-3. klasse: Dansk og Natur-teknik / 7. klasse: Tysk / 5. klasse: Tysk

Fredag 31.10.14

Fagdag for alle elever med emnet: Halloween.

Torsdag 26.02.15

2.-3. klasse: Musik / 6.-7. klasse: Matematik, dansk og engelsk.

Derudover har jeg løbende haft samtaler med lærerne, skolens (tidligere) leder og skoles næstformand og kasserer i bestyrelsen, som pt. er en del af den samlede ledelse for skolen.

Indledning

Stadil-Vedersø Friskole startede efter sommerferien 2014 som en Grundtvig-Koldsk Friskole i den gamle nedlagte folkeskole i Stadil.

I sit værdigrundlag tager skolen udgangspunkt i samværet med det enkelte individ og det hele menneske. Skolen vil møde børnene i dagligdagen med det levende ord i form af fælles morgensang og fortællinger. I et trygt, afvekslende og nytænkende læringsmiljø vil man vægte idræt/motion, praktisk-musiske fag og naturoplevelser højt. I det faglige vil man ligge på et højt niveau, og desuden ønsker man at styrke børnenes globale udsyn ved blandt andet at vægte sprogfagene.

Det kan være svært at gå fra en etableret og velfungerende folkeskole til en ny friskole med nye tanker og idéer, og friskolen har da også været inde i en lidt turbulent skolestart med megen sygdom blandt lærere og lederskift. Fratrædelsen som skoleleder blev indgået ved en gensidig aftale begrundet i parternes forskellige holdninger til skolens fremtidige pædagogiske linje.

Det har naturligt givet nogen uro i skolearbejdet, men det er mit klare indtryk, at bestyrelsen har fået styr på tingene og arbejder målbevidst og seriøst for skolens fortsatte virke. Man har fået nye friske lærerkræfter på banen, og bestyrelsen står sammen med en nyudnævnt souschef for den samlede ledelse af skolen, indtil man finder en ny leder.

Det er mit indtryk, at der fra bestyrelses side lægges en masse kræfter i arbejdet med skabe en god og sund friskole i lokalsamfundet, hvorfra man også får stor hjælp.

Undervisningen generelt

Undervisningen foregår i 4 sammenlæste klasser men deles også op i enkelte klasser i visse fag.

Det er mit generelle indtryk, at der hele vejen igennem undervises engageret og på et fagligt niveau, der er tilpasset de enkelte klassetrin, og at der stilles krav til den enkelte elev om aktiv deltagelse.

Der er et godt indlæringsmiljø med gensidig respekt, hvor lærerne giver sig god tid til at tilgodese den enkelte elev. Elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er helt normale for de enkelte alderstrin og derfor fuldt tilfredsstillende.

Der arbejdes både i enkelt- og tolærersystemer. Pr. 1. marts er der ansat en ny

undervisningsassistent, som kan indgå både som underviser og som støttelærer til de fagligt svage elever. En god og vigtig prioritering af skolen.

Der undervises ud fra grundbøger, hvoraf en del er helt nye systemer. Undervisningen varieres også med mange andre relevante materialer, lærerfremstillet eller hjemlånt. Endvidere indrages skolens IT – lokale og elevernes eget udstyr, når der er behov for det i undervisningen. Se bilag omhandlende observationer ved besøg på skolen.

Samtale med næstformand og kasserer i bestyrelsen Janus Vestergaard

Under samtalen med Janus Vestergaard kom vi først ind på skolens fagtilbud, fagmål og fagplaner.

Der skal ifølge friskoleloven være klare mål for skolens samlede undervisning (fagene og skolens øvrige aktiviteter) overfor elever og forældre, og resultatet af undervisningen skal løbende stå på skolens hjemmeside. Skolen må selv vælge evalueringsform og metoder, og skal efterfølgende udfærdige en plan for opsamling af resultatet med dato for næste evaluering – altså en kontinuerlig evaluering.

Skolen skal også regelmæssigt evaluere den enkelte elevs udbytte. Der er ingen krav om, at dette skal være skriftligt, eller at lærerne skal lave elevplaner, men at man i et frugtbart skole-hjem samarbejde, hvor eleverne naturligt inddrages, løbende drøfter udbyttet af undervisningen.

Janus gav udtryk for, at skolens fokusområder næste skoleår blandt andet bliver oprettelse af en ny 8. klasse. Man har allerede tilkendegivelser fra elever og forældre om interesse for en 8. klasse på skolen, og bestyrelsen arbejder derfor med udviklingen af dette nye tiltag.

Desuden vil man gerne udvide skolens elevtal, så man kommer op på klassestørrelser på 12–15 elever. Ønsket er på sigt at undgå classesammenlægninger.

Skolen prioriterer idræt og motion meget højt i den daglige undervisning, og alle elever deltager på skolens gymnastikhold, som giver opvisninger i lokalområdet. Et fint udstillingsvindue, hvor man helt sikkert kan gøre god reklame for skolen!

Faget svømning, som er et treårigt forløb, er skolens dyreste fag med en årlig udgift på ca. 120.000 kr. Denne prioritering ønsker man at fortsætte.

Skolen har fokus på, at man i dagligdagens forskellige aktiviteter deler eleverne op på tværs af klasser og køn, så eleverne kommer til at indgå i nye sociale relationer. Der er desuden indført en skolemakkerordning, hvor en ældre elev kobles på nye/ynge elever. ”Makkeren” skal virke som en trykthedsskabende og vejledende person for den nye elev på skolen.

Janus kunne oplyse, at skolens midler til kurser med henblik på uddannelse af lærere og pædagoger i indeværende år ikke har været brugt fuldt ud på grund af den lidt turbulente og travle skolestart samt udskiftning i lærerstaben. Der påtænkes læsevejlederkurser næste skoleår.

Afrunding

Det er mit indtryk, at lærerne har stor fokus på den enkelte elevs læring og trivsel og i samtaler med eleverne forklarer dem om god opførsel og om demokratiets grundregler. Der er godt opsyn med eleverne under leg i skolegården, og opstår der et problem tages det hurtigt op og forsøges løst.

Det er ligeledes mit klare indtryk, at skolen sørger for et aktivt og givende skole-hjem samarbejde, og at der fra skoles side udvises stor åbenhed og hjælpsomhed i samarbejdet med lokalsamfundet.

På baggrund af ovenstående kan jeg konkludere, at Stadil -Vedersø Friskole er en velfungerende skole, og at skolens samlede tilbud af undervisning “står mål med, hvad der almindeligvis kræves i

folkeskolen (LBK nr. 705 af 03.07.09)”, og jeg kan bekræfte, at undervisningssproget er dansk.

Marts 2015

Hans Peter Ravn

Bilag (Observationer ved besøg på skolen)

Onsdag 29/10 – 2014

Dagen starter med fælles morgensamling med to sange og oplæsning. Derefter går man i klasserne til læsebånd i 20 min. Der er stilhed på alle fronter – der bliver læst på alle niveauer. Stilheden bliver brudt af morgenmotion ude på legepladsen for alle skolens elever. Her får man alle muskelgrupper arbejdet igennem på bedste vis og får luft til hjernecellerne. God start på dagen.

Dansk 2. - 3. klasse

Klassen er inde i en opbygningsfase, hvor arbejdet med en mere fast struktur indarbejdes ved hjælp af farvede kartonstykker, som undervejs i undervisningen bliver sat på tavlen. Rød betyder ro i klassen, gul er den stille farve og grøn farve indikerer, at der må snakkes lavmælt. Sammenholdt med at læreren i løbet af timen opfordrer klassen til at finde ”lytteørerne frem” og ”lyne munden”, skabes der et godt indlæringsmiljø.

I timen arbejdes der med boganmeldelser, som er nyt for klassen. Ud fra et spørgeskema, som er fint tilpasset 2. - 3. klasses niveau, arbejdes der med fremlæggelser i små grupper, som så til sidst munder ud i, at en elev fra hver gruppe skal anmelde sin bog for hele klassen.

Fremlæggelserne bærer præg af, at det er første gang, det prøves. Man gemmer sig lidt bag sine notater og er svær at høre – men en god øvelse for hele klassen. Derefter individuelt skriftligt arbejde, hvor læreren og en støttelærer hjælper, hvor der er behov for ekstra støtte.

I spisepausen læses op af ”Otto er et næsehorn”. Da tilsynsførende går forbi 0. - 1. klasses åbne dør, høres ligeledes oplæsning. Rigtig godt for ro i spisesituationen og ”lytteørerne”!

Natur - teknik 2. - 3. klasse

Klassen er midt i et forløb om sanserne og er nået til lugtesansen. Læren har fyldt 9 bægre med forskelligt indhold, som klassen skal forsøge at spore med bind for øjnene. Parvis udfordrer man hinanden og noterer på eget papir, hvad man mener at kunne lugte sig frem til. Til sidst afsløres indholdet i bægrene og skrives op på tavlen. God øvelse i at skærpe sanserne og god skrive/staveøvelse.

Selv om der er megen trafik for at hente bægre og travlhed med at få bundet for øjnene, klarer klassen det forbavsende godt og viser hensyn til hinanden.

Tysk 7. klasse

Eleverne skal på skift indtale et lille stykke tekst på lærerens smartphone. Samtidig arbejder klassen med en skriftlig øvelse, som er gennemgået forinden.

Efter at alle har indtalt deres tekst, høres disse på klassen. I betragtning af, at det er første år med tysk for denne klasse, er udtalen og sprogtonen i orden for de fleste. Forståelsen af det indtalte bliver underbygget ved at følge med i teksten. Optagelsen skulle måske have været optaget i et

lukket rum (mindre støj) for at opnå en bedre forståelse.

Tysk 5. klasse

Her arbejder eleverne to og to med Memory-spil med tyske ord, der betegner boforhold. Ordne skal siges på tysk, hver gang de vendes og gerne oversættes. Denne øvelse lykkes næsten for alle. Derefter høres en tysk lytteøvelse. Eleverne skal lytte og forstå så meget som muligt og svare på spørgsmål til lytteøvelsen, som noteres på tavlen. Dette finder de fleste meget svært, men bliver fint hjulpet af læreren til de rigtige løsninger. Det er første år med tysk i 5. klasse, og mit indtryk er, at det vil blive en rigtig god investering.

Fredag 31/10

Fredag er fagdag på Stadil – Vedersø Friskole. Emnet for dagen er: **Halloween.**

Dagen begynder som vanligt med morgensamling, hvor lederen fortæller om, hvorfor man holder Halloween.

Læsebåndet efterfølges af morgenmotion, som om fredagen er ledet af elever fra 7. klasse. To piger fra 7. klasse fortæller mig engageret om, hvilke forskellige aktiviteter de på skift laver for resten af skolen. I dag er det en fangeleg. Super med ansvar til eleverne!

Efter pausen bliver eleverne delt ud i 3 store grupper.

5. klasse er udpeget til at skulle være i skolekøkkenet og fremstille græskarsuppe, græskarbrød og -kage. De to andre grupper sættes sammen parvis, en stor og en lille, så den ældste får ansvaret for at hjælpe den yngste. Det virker utrolig godt begge veje.

På skift fremstiller de to grupper halloweenhoveder og forskellige halloweeneffekter til udsmykning af skolen.

Der hersker en god stemning på hele skolen, hvor der arbejdes ihærdigt i alle grupper.

Hen imod slutningen af projektet kan eleverne betragte fantasifulde, lysende halloweenhoveder opstillet på rad og række i en mørk gang og skrækindjagende monstre på skolens døre og vinduer.

Til sidst er det tid til at smage på 5. classes græskarretter. Uhm....

En lærerig dag, hvor man blev udfordret i forskellige håndværk og i at samarbejde på mange felter.

Torsdag 26/2 – 2015

Musik 2. - 3. klasse

En velforberedt og meget inspirerende musiktime, hvor eleverne bliver taget med ud i alle musikkens hjørner. Eleverne starter med liggende at lytte til Grethe og Jørgen Ingemans "Dansevisen" i en ny instrumental indspilning og kommer efterfølgende med deres kritik. Timen fortsætter med rytmik, sang og sammenspil. "Åh abe" skal læres udenad til morgendagens morgensamling. Eleverne er meget aktive og engagerede.

Matematik, Dansk, Engelsk 6. - 7. klasse

Sammenfattende for fagene kan konkluderes, at der undervises meget seriøst og struktureret med fokus på den enkelte elev og med en grundig vejledning.

7. classes-eleverne kan, på grund af en mindre klassestørrelse, ydes større hjælp end 6. klasse, men det er mit indtryk, at lærer – elevsamarbejdet i det store og hele fungerer rigtig godt.

Jeg oplevede i 6. klasse, at eleverne var rigtig gode til at hjælpe hinanden, når de var alene. Et par

elever var dog noget fraværende og manglede hjælp og vejledning.